

שבת
נחמו!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

התנגדות ההורים

הבעיה שאני אציג כעת נפוצה, והטיפול בה דורש עדינות רבה ושיקול דעת. לפעמים קורה שההורים קצת מתנגדים בגלל מספר טעמים. לאחר שבדקנו את הטענות ומצאנו שאין בהם ממש, אפשר לנסות להכניס גורם שלישי שירגיע אותם, וישכנע אותם להסיר את התנגדותם.

לעיתים קורה שהתנגדות ההורים קשה כל כך, עד שמגיעים למצב של אולטימטום ומלחמה מולם. במקרה כזה לא מומלץ ללכת נגדם 'ראש בראש', כי הם עלולים להפריע לקשר הזוגי לפני החתונה ולאחריה, ובמקרים מסוימים הם עלולים להוביל אף לגירושין.

לכן, יש לנסות לרככם, ואם אי אפשר לרככם בשום פנים ואופן, יש לבחון את כל הקשר מחדש, מפני שיש כאן מעין איתות שאולי זה לא זה. טוב וכדאי להתייעץ עם אדם גדול וחכם ובעל ניסיון בנושאים מעין אלה ולקבל ממנו עצה.

נכון הדבר, שקרו מקרים שההורים התנגדו מאד, ובסופו של דבר בני הזוג התחתנו, והם חיים באושר. אבל ישנם הרבה מאד מקרים שבהם ההורים צדקו, וכאשר עברה תקופת ההסתגלות, והאופוריה התפוגגה, בני הזוג הבינו שהיה עליהם להתייחס בצניעות להתנגדות ההורים.

במקרים של התנגדות חזקה יש לפעול לפי השלבים הבאים:

1. לנסות לשכנע את ההורים בכל דרך אפשרית.
2. להכניס לתמונה גורם שלישי, אדם שהם מכבדים, או רב גדול שהם נכנעים לדעתו.
3. להתייעץ בנפרד עם אדם גדול וחכם שיורה דרך פשרה.

ואם כל זה לא הועיל, וההורים עדיין מתעקשים, לעולם לא נאמר להם: 'אתם לא רוצים אז אל תבואו לחתונה...!', או 'נתחתן ברבנות לבד...!'

אי אפשר למחוק את ההורים במחוי יד לטובת אדם מסוים. ואולי, כמו שאמרנו, יש כאן איתנות משמים, בבחינת בלם אחרון כדי שלא ניפול בפח.

ישנם גם מקרים הפוכים. ההורים דוחפים ומכריחים אותנו להתחתן עם בן זוג שאנחנו לא רוצים בו. עלינו לבחון את ההצעה שנית, בבחינת 'מחשבה שניה', ואם בכל זאת ההצעה לא מתאימה לנו, אסור לנו להכריח את עצמינו להיכנס לחופה באופן הזה, ועלינו לדחות את ההצעה בשתי ידיים. אסור להיכנס לחופה עם הרגשה של - 'הכריחו אותי להתחתן'.

עלינו לדעת, שבסופו של דבר ההחלטה היא רק בידנו, ועלינו לשקול בכובד ראש את הדברים. כי בסופו של יום אנו נשארים עם הבחירה שלנו, ואנו נצטרך להתמודד עם הבעיות והקשיים לבד, וההורים לא תמיד ימצאו לצדנו אם הלכנו נגד רצונם. לחילופין, אם ההורים הסכימו לזיווג ואמרו שכדאי לנו להתקדם, אז אין לנו שמחה והרמוניה גדולה מזו, כי אנו נזכה לליווי ותמיכה מהם, וניכנס לחופה שלובי זרוע ביחד איתם. (מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

תקומה לעם ישראל

"וַיִּתְעַבֵּר ה' בִּי לְמַעַנְכֶם... - בשבילכם לטובתכם לשמור עליכם.

נמצאנו למדים שחורבן בית המקדש בתשעה באב היה הצלה לכלל ישראל. שהקב"ה כביכול כילה את חמתו על עצים ואבנים והציל את שארית הפליטה. לכן תשעה באב נקרא מועד, שנאמר (איכה א' טו'): "קָרָא עָלַי מוֹעֵד" ולא אומרים בו תחנון ונפילת אפיים, כי סוף סוף יש תקומה לעם ישראל מתוך החורבן וזה המועד שנמצא בתוך תשעה באב.

ישנם רמזים נוספים לכך שחודש אב נקרא מנחם אב. שעתיד הקב"ה לנחם אותנו דווקא בחודש הזה ויש בו גם נחמה כמו שאמרנו. ועוד שמלך המשיח מנחם שמו, והוא נולד בתשעה באב בשעת המנחה. לכן אומרים בתפילה: 'מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה'. שגרעין הישועה טמון בתוך החורבן.

הרעיון הזה נלמד ביתר שאת מהגמרא שר' אבהו אמר לאבימי בנו תביא לי כוס מים עד שהבן חזר האבא היה מנמנם. אבימי החזיק את הכוס ורכן מעל אביו כדי שברגע שהוא יתעורר הכוס תהיה מולו.

תוך כדי כך הוא הבין מה שנאמר בתהילים (עט'): "מִזְמוֹר לְאֶסָף אֶלְקִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנִחְלָתָךְ טִמְאוּ אֶת הַיַּכְל קִדְשֶׁךָ שָׁמוּ אֶת יְרוּשָׁלַם לְעַיִים. נָתַנוּ אֶת נְבִלַת עֲבָדֶיךָ מֵאֶקֶל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשֵׁר חֲסִידֶיךָ לְחִיתוֹ אֶרֶץ. שָׁפְכוּ דָמָם פְּמִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאֵין קוֹבֵר. הָיִינוּ חֲרָפָה לְשִׁכְנֵינוּ לַעַג וְקֶלֶס לְסָבִיבוֹתֵינוּ".

המזמור מתאר את חורבן ירושלים ולכן היה לו לפתוח במילים 'קינה לאסף'. אם כן, מדוע נאמר 'מזמור לאסף'? ותירץ שאסף אמר שירה על כך שהקב"ה כילה חמתו בעצים ואבנים שבביתו ומתוך כך הותיר פליטה בישראל. ואף על פי שנהרגו רבים מישראל, אבל סוף סוף נשארה פליטה.

התוספות הסבירו הסבר נוסף למילה מזמור - במגילת איכה (ב' ט') נאמר: "סִבְעוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָרֶיהָ" (ששערי בית המקדש וירושלים נבלעו בקרקע על מנת שהגויים יוכלו להיכנס ולהחריב את בית המקדש). משל לכפרית (שפחה) אחת שהלכה לשאוב מים מן הבאר, וכד החרס שלה נפל לתוך הבאר והייתה מצטערת ובוכה ותוהה - מי יוציא את הכד שלה מן הבאר?

הגיעה שפחת המלך ובידה כד זהב לשאוב מים מהבאר, וכד הזהב שלה נפל לבאר. התחילה אותה כפרית לשיר ולזמר. ואמרה עד עכשיו הייתי בטוחה שכדי אבד כי אינו נחשב, אבל עכשיו יש תקוה, כי מי שיוצא את כדה של שפחת המלך יוציא כדי עמו.

כך בני קרח שנבלעו באדמה כשראו שטבעו בארץ שעריה אמרו שירה ומזמור. אמרו מי שיוצא את שערי ירושלים מן האדמה יוציא גם אותנו יחד איתם. ואסף שהיה מבני בניו של קרח אמר על זה שירה.

שבת שלום ומבורך

אבנר קוואס

אחד ראה את חברו עומד על משקל ומנסה בכוח "להכניס" את הבטן פנימה...
החבר: "להכניס את הבטן לא באמת משנה את המשקל, אתה מודע לזה, נכון?" השני: ברור.
אני מכניס את הבטן פנימה כדי שאוכל לקרוא את המספרים שעל הצג!"

בדיחה

ספרות ומדיה - תכנים שליליים

הבה ונלמד על אלו דברים צריכים לשים דגש, וכיצד לסנן את הספרים הלא ראויים, ואולי גם למצוא להם תחליפים טובים. כולנו מכירים את הסיפור כיפה אדומה, מאז שהיינו ילדים. הוא מענין ומותח, ומסתיים בסוף טוב.

בואו ונברר כמה אלמנטים חיוביים יש בסיפור, וכמה שליליים. היתה ילדה ושמה 'כיפה אדומה'. לכיפה אדומה היתה סבתא שגרה ביער. מפעם לפעם אמא היתה ממלאת סלסלה במצרכים, ושולחת אותה לסבתא עם כיפה אדומה. כיפה אדומה היתה צועדת ביער בדרכה לבית של סבתא. ביער היה זאב רע ואכזר שהיה עוקב אחרי כיפה אדומה. יום אחד הוא החליט לטרוף את סבתא וכיפה אדומה.

לפני שכיפה אדומה הגיעה לבית של סבתא, הזאב התנפל על סבתא ובלע אותה. הוא נכנס למיטה במקומה חבש את המצנפת והמשקפיים של סבתא והרים את השמיכה עד הצוואר, וחיכה לבואה של כיפה אדומה. כיפה אדומה הגיעה ונכנסה, וראתה שסבתא מאד מוזרה. כיפה אדומה שאלה את סבתא: סבתא סבתא, למה יש לך עיניים גדולות כל כך? כדי לראות אותך, אמר הזאב בקולה של סבתא... מדוע אוזניים ארוכות כל כך? - כדי שאוכל לשמוע אותך.

אבל סבתא, מדוע שינייך חדות כל כך? - כדי לטרוף אותך. הזאב קפץ לעברה של כיפה אדומה וטרף אותה ונרדם. כמה דקות אחר כך נכנס הציד לבקר את סבתא. הוא ראה את הזאב ישן עם בטן נפוחה, והבין מה קרה. הוא ירה בזאב, ופתח את בטנו, ושחרר את סבתא וכיפה אדומה, ושלושתם שמחו ביחד.

ראשית, נבדוק מהם המסרים החיוביים שיש בסיפור הזה, ואחר כך מהם המסרים השליליים. המסרים החיוביים: א. הילדה שומעת בקול אמא. ב. יש כאן גמילות חסד עם סבתא. ג. לא ללכת דרך מקומות מסוכנים. המסרים השליליים: הסיפור דמיוני או מציאותי? - דמיוני. בסיפור יש פעמיים אמירת שקר - אזניים, עיניים. בסיפור יש פעמיים שפיכות דמים. הסיפור מעורר בילד חרדות ופחדים. לאחר סיום הסיפור הילד לא נשאר רגוע.

מביקורת קצרה זו עולה לפנינו התוצאה הבאה, בסיפור יש 35% אלמנטים חיוביים ו 65% אלמנטים שליליים. לכולנו ברור שאם היו מונחים לפנינו מים מורעלים במינן כזה, אף הורה בעולם לא היה נותן לילד שלו לשתות אותם. אז למה ומדוע כשמינון כזה עובר דרך סיפור זה לא אכפת לנו? הוא אשר אמרנו, תכנים שנכנסים לילדים שלנו דרך האוזניים והעיניים, כמעט ולא מטרידים אותנו. אמרנו שאם יש מים נקיים ומסוננים, בוודאי שלא נזדקק לכוס עם הרעל. ישנם סיפורים מעניינים, הרבה יותר רגועים, וגם אותם נבחן ברמת הביקורת הזאת.

סיפור לשבת

הרב חיים עוזר גרודז'נסקי זצ"ל

להלן סיפור מופלא, שיש בכוחו ללמדנו עד כמה עלינו להיזהר מכל מה שיוצא מפינו. ומעשה שהתרחש בפולין בזמנו של הגאון ר' חיים עוזר גרודז'נסקי זצ"ל. מסופר על רב אחד שנסע לעיירה הסמוכה לוילנא. ובדרכו נכנס לבקר את הגאון ר' חיים עוזר. הגאון קיבלו בסבר פנים יפות והללו שוחחו קמעה.

לאחר דקות מספר שאלו הגאון לסיבת בואו והאם הוא זקוק לעזרה. ענה לו הרב, כי בעצם הוא נסע להלוויה של ידידו, ששימש כרב העיר בעיירה הסמוכה לוילנא, וכיוון ששהה בקרבת מקום, ניצל הוא את ההזדמנות שנקראת בדרכו וביקר את הגאון. כאשר שמע ר' חיים את שמו של הרב הנפטר, הצטער מאוד והחריש דקות מספר. לאחר מכן פנה לרב ושאל: "האם המגיד המקומי הספיד את הרב?". הרב שלא ירד לפשר השאלה חשב כי הגאון מתעניין בפרט שולי זה והשיב: "אומנם המגיד רצה להספיד את הרב.

וכמנהג המקום, העמידו שולחן קטן, כדי שהציבור יוכל לראותו. אולם ברגע שהמגיד העמיד את רגלו על השולחן, נשבר לפתע השולחן והמגיד נפל ומעוצמת הנפילה נפצע קשה, ומיהרו לקחתו לבית-החולים." הגאון הקשיב לדברים האמורים ובסיום פניו הרצינו מאוד, אולם לא הוסיף מילה. לבסוף נפרד אותו רב והלך לדרכו. קרובי הגאון שנכחו בשיחה ביקשו מר' חיים שישביר להם מדוע הוא שאל שאלה זו שלכאורה נראית שולית לחלוטין, ומדוע פניו הרצינו כל כך כששמע על המגיד.

השיב הגאון: "לפני עשרות שנים פרץ סכסוך בין הנפטר לבין המגיד, ומאחר והם עצמם לא הגיעו לעמק השווה, החליטו בסיכומו של עניין לפנות אליי כדי שאהיה הבורר ביניהם. כאשר ראה המגיד, כי הנפטר טוען את טענותיו בלשון חריפה, כעס מאוד, ובלהט הכעס אמר: 'אחרי מותך - אני לא אספיד אותך!'

סיים ר' חיים עוזר ואמר: "אתם רואים, כי העולם איננו הפקר ואפילו מילה אחת שנאמרה בלהט הוויכוח התקיימה בשלמותה". עד כמה עלינו להיזהר, מכל מה שיוצא מפינו, והדברים שאדם מוציא מפינו עולים למעלה ופועלים את פעולתם.

על ענוותנותו של הרב וכיצד ברח מכל גינוני הכבוד, ניתן ללמוד מן הסיפור שלפנינו: מעשה במקורב של רבי חיים עוזר שהציץ במכתב המיועד לרב, והבחין בשגיאת כתיב, במקום "הגאון המפורסם בכל קצווי ארץ", נכתב שם "קצבי ארץ". הקורא חייך וצחק, העיר לו הצדיק: "שגיאה גדולה מזו יש במכתב, כי התארים המופלגים מתאימים לר' עקיבא איגר בדורו, והנה בא זה ובטעות כותבם עליי".

פעם כשנחלש ר' חיים עוזר הקריאו לפניו מכתב. כשהשמיעו בקול את כל תארי הכבוד שעטרוהו, החל לצחוק, והסביר: "נוכרתי בימי הרבולוציה ברוסיה כאשר ירד ערך המטבע, ובעד דולר אחד היו משלמים מיליוני רובלים רוסיים, כל אדם למרות שהוא עני מרוד, הפך בן לילה למיליונר... כך הם התארים המופרזים, שהשתרשו בימינו, אינפלציה בעולמנו הרוחני".

על העובדה, כי הרב היה בעל רוח-הקודש, ניתן ללמוד מן הסיפור שהובא בספר "שאל אביך ויגדך": "מנהג מיוחד היה לגאון רבי ישראל זאב גוטסמן זצ"ל, ראש ישיבת "נצח ישראל". הוא היה משקה בעצמו את הפרחים והצמחייה מסביב לישיבה, ולא נתן שמישהו אחר זולתו יעשה זאת. פעם אחת הרהיב אחד מתלמידיו ושאל אותו לפרש מנהגו זה, ועל כך השיב רבי ישראל זאב בהסבר מאלף ונפלא: "חב אני הכרת הטוב כלפי פרחים וצמחים, ומעשה שהיה כך היה:

"כאשר כיהנתי בבית דינו של הגאון ר' חיים עוזר זצ"ל בוילנא, מטייל הייתי עימו מפעם לפעם בגן הציבורי שליד בניין הבית דין. באחד הטיוולים הללו, הארכנו משום מה ונכנסו עמוק יותר לתוך הגן, ולפתע החל רבי חיים עוזר להראות לי כל מיני צמחים והסביר את מעלותיו וחסרונותיו של כל צמח, וכל פרח ופרח על סגולותיו.

לא ירדתי לסוף דעתו ולא הצלחתי להבין, מה פישרה של שיחה זו, אך מפאת יראת הכבוד, שרחשתי כלפיו, לא העזתי לשאול למה הוא טורח להסביר לי כל זה ובפירוט רב". "ואולם, זמן לא רב אחרי כן, כאשר כילה הקב"ה את חמתו בכרם ישראל, בימי צר ומצוק של תקופת השואה האיומה, כאשר נאלצתי אז לברוח מחמת המציק לתוך היערות והסתתרתני בין צמחים ואילנות, כבר הבנתי בדיוק למה התכוון רבי חיים עוזר, שכן רק בזכות הסבריו נשארתי בחיים, שהרי ידעתי היטב להישמר מצמחים מזיקים ולקיים את עצמי הודות לצמחים מזינים ומחזקים!".

(עיין חמד)

"אין צו לא אונזא, יש צו לא אודרך"

ביתנו החדש

חינוך לח"י משפחה

לייעוץ עם הרב אבנר קוואס

ניתן להתקשר בימים ג' וד'

בין השעות 14:30 - 15:30

בטלפון 1599-59-59-39 שולוח 2

לקבלת עדכונים ותכנים נוספים

ניתן להרשם לקבוצה 0552-766-799

להזמנת הרב להרצאות וכנסים

ניתן ליצור קשר בטלפון

1599-59-59-39

